

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1135/01
Zo dňa: 21.01.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 15
Počet príloh: 0

PROTOKOL

o výsledku kontroly
dlhovej politiky vybraných miest a obcí SR

Obec Hrabovec

Prešov apríl 2015

Obsah

1	Analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie.....	6
1.1	Analýza rozpočtového hospodárenia obce	6
1.2	Posúdenie stavu a vývoja dlhu a jeho dopadu na hospodárenie obce	8
2	Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania	9
3	Spôľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania	11
3.1	Preverenie spoľahlivosti a správnosti účtovných operácií	11
3.2	Preverenie správnosti vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch.....	13
4	Dopad prijímania návratných zdrojov financovania na zvyšovanie zadlženosti obce a jej schopnosť uhrádzať záväzky v rámci jej hospodárenia	14

Zhrnutie

V súlade so Strategickým zámerom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na roky 2015 – 2017, v rámci nosnej témy týkajúcej sa udržateľnosti verejných financií, konkrétne fiškálnej udržateľnosti, na základe získaných poznatkov a skúseností z výkonu kontrol subjektov územnej samosprávy bola do Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2015 zaradená kontrolná akcia s názvom – Dlhová politika vybraných miest a obcí SR.

Účelom kontroly bola kontrola spoľahlivosti účtov a správnosti účtovných operácií, týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí a správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch. Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu, vynaložených výdavkov na dlhovú službu a schopnosť uhrádzať záväzky.

Kontrola bola zameraná na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti účtovníctva a rozpočtových pravidiel územnej samosprávy so zameraním na dodržanie algoritmu výpočtu dlhu kontrolovaných subjektov, pričom mala poukázať na to, či skutočný dlh obcí bol totožný s deklarovaným. Na základe údajov poskytovaných z DataCentra bolo zaznamenané, že vo viacerých prípadoch bol celkový dlh obce alebo jeho ročné splátky, v rokoch 2013 a 2014 vyšší, ako ich bežné príjmy za bezprostredne predchádzajúce obdobie, z čoho vyplýva riziko zavedenia ozdravného režimu.

Pri kontrole boli na preverovaných zozbieraných údajoch použité porovnávacie a analytické metódy. Zber a spracovanie informácií bolo zabezpečené základnými technikami finančnej kontroly, ku ktorým patrí štúdium dokladov a rozhovory s vedením obce.

Kontrolná skupina preverila finančné hospodárenie obce Hrabovec v kontrolovanom období rokov 2012 - 2014 s osobitným zameraním na analýzu rozpočtového hospodárenia, vykazovanie dlhu, poskytnuté návratné zdroje financovania, správnosť ich zaúčtovania, vykazovania a hospodárnosť ich použitia.

Obec Hrabovec je právnickou osobou a za podmienok ustanovených zákonom, samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Obec sa nachádza v Prešovskom kraji, v okrese Bardejov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky kontrolou zistil, že obec nepostupovala v súlade s viacerými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pričom nedostatky boli zistené v oblasti:

rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie tým, že

- pri prerokovaní záverečného účtu obecné zastupiteľstvo nerozhodovalo o použití prebytku rozpočtového hospodárenia za rok 2012 a vysporiadani schodku za rok 2013,
- obec netvorila z prebytku rozpočtu za rok 2012 rezervný fond,
- obec nezabezpečila vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka 2014,

dodržiavania rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania tým, že

- pred prijatím dlhodobých úverov hlavný kontrolór nepreveril dodržanie pravidiel pre ich prijatie,

spôľahlivosti vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania tým, že obec

- nevytvorila analytický účet podľa zostatkovej doby splatnosti dlhodobého úveru, nečlenila splátku istiny podľa zostatkovej doby splatnosti na dlhodobé a krátkodobé, a tým v súvahe nevykázala splátku dlhodobého úveru k 31.12.2012 a k 31.12.2013 v sume 3 983,28 eur ako bežný bankový úver,
- nedodržala rozpočtovú klasifikáciu ekonomickej klasifikácie pri triedení bežných výdavkov v sume 272,06 eur týkajúcich sa splácania úrokov z úveru,
- nevykonala dokladovú inventúru záväzkov v rokoch 2012 – 2014,
- nezabezpečila overenie účtovnej závierky a súladu výročnej správy s účtovnou závierkou za rok 2012 a 2013 audítorom,
- vo finančnom výkaze FIN 6 - 04 o stave bankových účtov a záväzkov obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií k 12/2013 a k 12/2014 neodčlenila bankové úvery a výpomoci prijaté na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie v sume 153 295,05 eur.

V dôsledku uvedených chýb neposkytovali finančné výkazy v oblasti zverejnenia špecifických položiek k 31.12.2013 a 31.12.2014 týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, správne a dostatočné informácie o skutočnom stave prijatých návratných zdrojov financovania. Zároveň neposkytovali správne údaje pre výpočet zadlženosti obce v zmysle rozpočtových pravidiel územnej samosprávy.

Kontrolou neboli zistené významné zistenia, ktoré by z dôvodu nedodržania postupov účtovania ovplyvnili správnosť vykázaných pasív v súvahe.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Venovať zvýšenú pozornosť obsahovému vymedzeniu položiek pri spracovaní účtovných výkazov a finančných výkazov v oblasti návratných zdrojov financovania.

V prípade, že podiel celkového dlhu a bežných príjmov predchádzajúceho roka dosiahne v priebehu roka 50 %, pristúpiť k tomu, aby obec neprijímala návratné zdroje financovania.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) č. 1135/01 z 21.01.2015 vykonali:

Ing. Lenka Mrošková, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Martin Balajty, PhD., člen kontrolnej skupiny

kontrolu dlhovej politiky vybraných miest a obcí SR, ktorej účelom bola kontrola spoľahlivosti účtov a správnosti účtovných operácií, týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí a správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch a dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu, vynaložených výdavkov na dlhovú službu a schopnosť uhrádzať záväzky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 09.02.2015 do 08.04.2015 v kontrolovanom subjekte

Obec Hrabovec
Hrabovec 104
086 11 Hrabovec
IČO 00322041

za kontrolované obdobie: roky 2012 - 2014 a súvisiace obdobie.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bola analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie, dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania, spoľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania a dopad prijímania návratných zdrojov financovania.

Obec Hrabovec (ďalej „kontrolovaný subjekt“ alebo „obec“) je v súlade s čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je obec právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Činnosť obce je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“). Obec sa nachádza v Prešovskom kraji, okres Bardejov a k 31.12.2014 evidovala celkom 507 obyvateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie

1.1 Analýza rozpočtového hospodárenia obce

Kontrolná skupina vykonala analýzu rozpočtového hospodárenia obce na základe údajov uvedených v záverečnom účte obce za rok 2012 a 2013, vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu FIN 1 - 04 za rok 2012 (ďalej len „FIN 1-04“) a finančných výkazoch o plnení rozpočtu a o nerozpočtovaných pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy FIN 1 - 12 za rok 2013 a 2014 (ďalej len „FIN 1 – 12“) a zhodnotila vývoj príjmov a výdavkov a dosiahnutých výsledkov hospodárenia. Prehľad o výsledku rozpočtového hospodárenia obce za roky 2012 – 2014 je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka č. 1 Prehľad o výsledku rozpočtového hospodárenia obce za roky 2012 – 2014 v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť v eur			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014		
Príjmy spolu	175 808,51	353 460,09	187 451,80	2,01	0,53
V tom: bežné príjmy	165 366,93	182 178,03	181 148,52	1,10	0,99
kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
príjmové finančné operácie	10 441,58	171 282,06	6 303,28	16,40	0,04
Výdavky spolu	174 866,23	345 695,92	187 451,26	1,98	0,54
V tom: bežné výdavky	149 736,32	159 735,26	183 467,98	1,07	1,15
kapitálové výdavky	15 589,05	181 977,38	0,00	11,67	0,00
výdavkové finančné operácie	9 540,86	3 983,28	3 983,28	0,42	1,00
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok-), vrátane finančných operácií	+ 942,28	+ 7 764,17	+ 0,54	x	x
Bežný rozpočet (+, -)	+15 630,61	+ 22 442,77	- 2 319,46	x	x
Kapitálový rozpočet (+, -)	- 15 589,05	- 181 977,38	0,00	x	x
Finančné operácie (+, -)	+ 900,72	+ 167 298,78	+ 2 320,00	x	x
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok-), po vylúčení finančných operácií	+ 41,56	- 159 534,61	- 2 319,46	x	x

Zdroj: Obec Hrabovec

Najvyšší nárast príjmov obec zaznamenala v roku 2013, a to z dôvodu prijatia dlhodobého úveru na predfinancovanie projektu, podporeného z fondu Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a zo štátneho rozpočtu SR (ďalej len „ŠR SR“) a dlhodobého úveru za účelom úhrady dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za vyfakturované dodávky, v celkovej sume 170 330,20 eur. Bežné príjmy obce mali každoročne rastúcu tendenciu, pričom kapitálové príjmy obec nezaznamenala.

Výdavky spolu dosiahli najvýraznejší nárast v roku 2013, a to najmä z dôvodu nárastu kapitálových výdavkov, v rámci ktorých boli čerpané výdavky na realizáciu projektu „Stavebná úprava kultúrno-správnej budovy, prístavba a nadstavba, výmena okien a zateplenie“ v sume 170 330,20 eur. Bežné výdavky boli najvyššie v roku 2014, oproti roku 2013 dosiahli nárast o 23 732,72 eur. Splátky istín úveru predstavovali každoročne sumu 3 983,28 eur.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Pri prerokovaní záverečného účtu obce za rok 2012 a 2013 schválilo obecné zastupiteľstvo v Hrabovci (ďalej len „OZ“) celoročné hospodárenie obce za uvedené roky bez výhrad.

Podľa predloženého záverečného účtu obce za rok 2012 obec dosiahla prebytok rozpočtového hospodárenia v sume 41,56 eur, ktorý starosta v záverečnom účte navrhol použiť na tvorbu rezervného fondu. Podľa záverečného účtu za rok 2013 obec dosiahla schodok v sume -159 534,61 eur, ktorý starosta obce navrhol vysporiadať z návratných zdrojov financovania.

Kontrolou predložených uznesení OZ bolo zistené, že OZ pri prerokovaní záverečného účtu obce neschválilo použitie prebytku za rok 2012 a vysporiadanie schodku rozpočtu za rok 2013 v zmysle § 16 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“).

Preverení predložených dokladov bolo zistené, že obec netvorila z prebytku rozpočtu za rok 2012 rezervný fond, prípadne ďalšie peňažné fondy. Uvedeným konaním obec nepostupovala v súlade s § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého prebytok rozpočtu obce je zdrojom rezervného fondu, prípadne ďalších peňažných fondov. Zároveň nepostupovala v súlade s § 15 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého obec vytvára rezervný fond vo výške určenej obecným zastupiteľstvom, najmenej však 10 % z prebytku rozpočtu zisteného podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z..

Výsledkom rozpočtového hospodárenia obce za rok 2014 bol schodok v sume - 2 319,46 eur, pričom ku koncu roka 2014 dosiahla obec schodok bežného rozpočtu v rovnakej sume. Nezabezpečením vyrovnanosti bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka 2014 došlo k porušeniu § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z.

V čase výkonu kontroly záverečný účet obce za rok 2014 nebol spracovaný a prerokovaný OZ.

Kontrolovaný subjekt dosiahol v kontrolovanom období podľa výkazu ziskov a strát príslušného obdobia výsledky, uvedené v tabuľke č. 2:

Tabuľka č. 2 Prehľad o nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia obce za roky 2012 – 2014 v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014		
Náklady celkom	177 252,00	183 931,46	207 514,85	1,04	1,13
Výnosy celkom	177 852,00	197 165,76	194 422,39	1,11	0,99
Výsledok hospodárenia pred zdanením	600,00	13 234,30	- 13 092,46	x	x
Splatná daň z príjmov	1,00	0,34	0,52	x	x
Výsledok hospodárenia	599,00	13 233,96	- 13 092,98	x	x

Zdroj: Výkaz ziskov a strát k 31.12. kontrolovaného obdobia

Výsledkom hospodárenia obce v roku 2014 bola strata, ktorú obec dosiahla najmä z dôvodu zvýšenia platených úrokov z úverov, mzdových nákladov a nákladov na spotrebované nákupy, v porovnaní s dosiahnutými nákladmi v roku 2013.

1.2 Posúdenie stavu a vývoja dlhu a jeho dopadu na hospodárenie obce

Kontrolná skupina posúdila stav a vývoj dlhu na základe kritérií zadlženosti obcí, stanovených zákonom č. 583/2004 Z. z. ako aj dlhu, vykázaného vo finančnom výkaze FIN 6 – 04 o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme subjektu verejnej správy k 31.12.2012 a FIN 5 - 04 o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme subjektu verejnej správy k 31.12.2013 a k 31.12.2014 (ďalej len „FIN 6 - 04“ alebo „FIN 5 - 04“).

V zmysle § 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. návratné zdroje financovania predstavujú prostriedky rozpočtu obce z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, zo zmieniek a z komunálnych obligácií vydaných obcou. Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za kontrolované obdobie je uvedený v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za roky 2012 – 2014

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014		
Celkový dlh obce v eur (§ 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z.)	81 233,25	94 285,12	90 301,84	1,16	0,96
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v eur	6 935,49	7 916,78	12 492,14	1,14	1,58
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur	161 627,00	165 366,93	189 689,23	x	x
Ukazovatele dlhu v %:					
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	50,26 %	57,02 %	47,61 %	x	x
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	4,29 %	4,79 %	6,59 %	x	x
Dlh obce spolu (FIN 6 – 04/FIN 5 – 04)*	81 233,25	247 580,17	243 596,89	3,05	0,98
Počet obyvateľov k 31.12.	511	518	507	1,01	0,98
Dlh obce na 1 obyvateľa v eur	158,97	477,95	480,47	x	x

*za rok 2012 FIN 6 – 04 a za roky 2013 a 2014 FIN 5 – 04

Zdroj: Obec Hrabovec

V kontrolovanom období dosiahol celkový dlh obce, zistený podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z., priemernú hodnotu 88 606,74 eur.

V roku 2012 celkový dlh obce tvoril nesplatený zostatok úveru z roku 2010 v sume 81 233,25 eur. V roku 2013 tvoril dlh obce zostatok úveru vo výške 94 285,12 eur a v roku 2014, po odpočítaní splátok, bol zostatok úveru vo výške 90 301,84 eur.

Do celkovej sumy dlhu neboli započítané záväzky z návratných zdrojov financovania, ktoré obec prijala na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ za účelom realizácie projektu „Stavebná úprava kultúrno-správnej budovy, prístavba a nadstavba, výmena okien a zateplenie“. V roku 2013 a 2014 predstavovali tieto záväzky kumulatívne maximálnu výšku nenávratného finančného príspevku 153 295,05 eur.

V sledovanom období bol celkový dlh obce pod stanovenou hranicou, čím kontrolovaný subjekt dodržal pravidlo použitia návratných zdrojov financovania v zmysle § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého celková suma dlhu

obce nesmie prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Každoročne dosiahla suma ročných splátok úveru z roku 2008 výšku 3 983,28 eur. Úver prijatý na predfinancovanie spoločných programov SR a EÚ (ďalej len „úver na predfinancovanie projektu“) v sume 153 295,05 eur bude splatný po úhrade výdavkov z platobnej agentúry. Úroky z úverov dosiahli v roku 2012 výšku 2 952,21 eur, v roku 2013 predstavovali sumu 3 933,50 a v roku 2014 sumu 8 508,86 eur.

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila v kontrolovanom období 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Do celkových skutočných bežných príjmov za rok 2013 pre účely uvedeného výpočtu boli započítané príjmy vykázané v časti I. a III. finančného výkazu FIN 1 – 12 v zmysle opatrenia MF SR č. MF/21513/2012-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v znení opatrenia MF SR č. MF/22379/2013-31 (ďalej len „opatrenie č. MF/21513/2012-31“).

Dlh obce deklarovaný vo FIN 6 - 04 resp. FIN 5 – 04 predstavoval k 31.12.2012 sumu 81 233,25 eur, k 31.12.2013 zahŕňal okrem zostatku navýšeného dlhodobého úveru v sume 94 285,12 eur aj úver na predfinancovanie projektu v sume 153 295,05 eur a rovnako k 31.12.2014 dlh pozostával zo zostatku úveru v sume 90 301,84 eur a zostatku úveru na predfinancovanie projektu bol v sume 153 295,05 eur.

Pomer dlhu a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka, vypočítaný na základe finančných výkazov, predložených Ministerstvu financií Slovenskej republiky kontrolovaným subjektom prostredníctvom systému štátnej pokladnice, nezodpovedal v roku 2013 a 2014 skutočnosti z dôvodu nesprávnych/neúplných údajov v uvedených výkazoch. V rokoch 2013 a 2014 bol tak do celkového dlhu obce zahrnutý aj úver poskytnutý na predfinancovanie projektu, a teda pomer dlhu a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka presiahol 100,00 %.

Kontrolou neboli zistené nedostatky v preverovanej oblasti. Správnosť vykazovania údajov (pasív) bola posúdená a bližšie uvedená v časti 3.2 protokolu.

2 Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania

Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania bolo preverené u bankových úveroch v sume 248 622,37 eur, ktoré boli prijaté v rokoch 2012 – 2014.

OZ schválilo 31.01.2013 uznesením č. 19/2013 prijatie úveru v sume 153 622,37 eur za účelom predfinancovania projektu „Stavebná úprava kultúrno-správnej budovy, prístavba a nadstavba, výmena okien, zateplenie“, ako aj navýšenie pôvodného dlhodobého úveru z roku 2008 na sumu 95 000,00 eur.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa účtovnej evidencie ako aj uzatvorených úverových zmlúv, obec v kontrolovanom období evidovala podľa tabuľky č. 4 nasledovný stav dlhodobých záväzkov:

Tabuľka č. 4 Prehľad o stave dlhodobých záväzkov za roky 2012 – 2014

v eur

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Účel úveru	Splatnosť úveru - rok	Schválená výška úveru	Zostatok k 31.12.2012	Zostatok k 31.12.2013	Zostatok k 31.12.2014
37/022/08	31.12.2008	Univerzálny úver	2023	95 000,00	81 235,25	94 285,12	90 301,84
37/001/13	03.05.2013	Predfinancovanie projektu	2017	153 622,37	x	153 295,05	153 295,05

Dodržanie pravidiel pre prijatie návratných zdrojov financovania nebolo preverené hlavným kontrolórom v zmysle § 17 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z. z dôvodu, že hlavný kontrolór aj keď bol zvolený OZ, nemal uzatvorenú pracovnú zmluvu s kontrolovaným subjektom.

Kontrolou predložených uznesení súvisiacich s voľbou hlavného kontrolóra bolo zistené, že predmetom zasadnutia OZ v roku 2011 bola príprava voľby a úväzok hlavného kontrolóra. OZ 06.03.2012 uznesením č. 9/2012 zvolilo hlavného kontrolóra obce a uznesením č. 8/2012 schválilo pracovný úväzok hlavnému kontrolórovi na 30 hod./mesačne, ktoré starosta obce v zmysle § 13 ods. 6 zákona č. 369/1990 Zb. pozastavil. Z dôvodu pozastavenia uznesenia OZ nebola uzatvorená s hlavným kontrolórom pracovná zmluva, a tým úlohy vyplývajúce pre hlavného kontrolóra zo zákona č. 369/1990 Zb. neboli plnené. Podľa predložených pozvánok na zasadnutie OZ v rokoch 2012 - 2014 bolo zistené, že starosta obce v programe zasadnutí zahrnul aj bod týkajúci sa schválenia úväzku hlavného kontrolóra, ktorý ďalej OZ buď vylúčilo z programu, alebo podľa predložených uznesení neschválilo. Z prijatých uznesení a vyjadrenia starostu obce z 08.04.2015 vyplýva, že úväzok navrhovaný starostom obce OZ neschválilo a iný úväzok nebol OZ navrhnutý.

Podľa predloženého uznesenia č. 14 z 24.03.2015, OZ na svojom zasadnutí odvolalo hlavného kontrolóra obce, podľa vyjadrenia starostu z 08.04.2015, z dôvodu jeho nefunkčnosti.

Kontrolou bolo zistené, že záverečný účet za rok 2012 a 2013 obsahoval prehľad o stave a vývoji dlhu v zmysle § 16 ods. 5 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z.

Návratné zdroje financovania obec použila na financovanie kapitálových výdavkov, čím dodržala ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z.

Obec v kontrolovanom období neprevzala záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej osoby.

Obec prijala a použila návratné zdroje financovania na činnosti, ktoré boli vo významných aspektoch v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Zverejňovanie zmlúv

Preverenie zverejňovania zmlúv 10.02.2015 bolo zistené, že obec v súlade s Občianskym zákonníkom zverejnila na svojom webovom sídle zmluvu o úvere na predfinancovanie projektu a dodatky k zmluve o úvere z roku 2008.

3 Spôľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania

3.1 Preverenie spoľahlivosti a správnosti účtovných operácií

Preverenie spoľahlivosti vybraných účtov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, bolo vykonané z hľadiska úplnosti, vlastníctva, ocenenia a zverejnenia.

Kontrolou hlavnej knihy a účtovných výkazov za sledované obdobie bolo zistené, že bola zachovaná bilančná kontinuita účtov pasív, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania a počiatočný stav účtov k 01.01. kontrolovaného obdobia súhlasil s konečným zostatkom k 31.12. predchádzajúceho roka. Obec podľa súvahy k 31.12. príslušného obdobia vykázala v kontrolovanom období zostatky účtov podľa tabuľky č. 5:

Tabuľka č. 5 Prehľad o stave vybraných účtov pasív za roky 2012 - 2014

v eur

Pasíva	číslo riadku	Skutočnosť k		
		31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Bankové úvery a výpomoci	173	81 233,25	247 580,17	243 596,89
z toho:				
Bankové úvery dlhodobé (461AÚ)	174	81 233,25	247 580,17	86 318,56
Bežné bankové úvery (461AÚ, 221AÚ, 231, 232)	175	0,00	0,00	157 278,33
Ostatné krátkodobé finančné výpomoci (249)	177	0,00	0,00	0,00

Preverením predložených dokumentov ku kontrole, týkajúcich sa návratných finančných zdrojov bolo zistené, že ku dňu zostavenia účtovnej závierky k 31.12. kontrolovaného obdobia skutočne existovali, pričom ich zostatok bol vykazovaný na strane pasív v rámci bankových úverov a výpomocí.

Preverením spoľahlivosti uvedených účtov bolo zistené, že tieto boli úplné, pretože v účtovných záznamoch boli zaevidované všetky špecifické položky, týkajúce sa návratných zdrojov financovania. Pasíva týkajúce sa návratných zdrojov financovania ku dňu zostavenia súvahy existovali a boli ocenené v správnej výške. Výsledky preverenia správnosti ich vykazovania, zaradenia a popísania vo finančných výkazoch sú uvedené v časti 3.2 tohto protokolu.

Preverením správnosti a zákonnosti účtovných operácií, týkajúcich sa prijatých návratných zdrojov financovania celkom v sume 174 230,00 eur a úhrad úrokov a splátok celkom v sume 27 344,41 eur boli zistené nedostatky v nasledovných oblastiach:

a) dodržanie postupov účtovania a ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie

- dlhodobý úver prijatý v predchádzajúcom období na investičné a prevádzkové financovanie obce

Na základe zmluvy o úvere uzatvorenej v roku 2008, banková inštitúcia poskytla obci úver vo forme povoleného debetného zostatku na úverovom účte (limit čerpania 2 500 000,00 Sk (82 984,80 eur) za účelom zabezpečenia investičného a prevádzkového financovania obce. Konečná splatnosť úveru bola v zmluve o úvere stanovená do 18.08.2023, pričom splátky istiny mali byť vykonávané priebežne, kreditnými obratmi na účte obce a splátky úrokov z úveru platené mesačne k 01. dňu po mesiaci, v ktorom došlo k čerpaniu.

Zmluva o úvere bola upravená troma dodatkami. Dodatkom č. 1 z 11.10.2010 a dodatkom č. 2 z 12.04.2013 bolo zmenené úročenie úveru, poplatky a sankcie. Dodatkom č. 3 zo 16.05.2013 bola zmenená výška úveru, ktorá bola schválená OZ 31.01.2013, a to vo výške 95 000,00 eur za účelom úhrady DPH za dodávky týkajúce sa realizácie projektu „Stavebná úprava kultúrno-správnej budovy, prístavba a nadstavba, výmena okien a zateplenie“.

V nasledujúcej tabuľke č. 6 je uvedený prehľad o stave a pohybe na úverovom účte:

Tabuľka č. 6 Prehľad o stave a pohybe na úverovom účte

Kontrolované obdobie	Počiatočný stav k 01.01.201x v eur	Čerpanie v sume v eur	Splátka istiny úveru ročne v eur	Zostatok k 31.12.201x v eur
2012	81 316,53	3 900,00	3 983,28	81 233,25
2013	81 233,25	17 035,15	3 983,28	94 285,12
2014	94 285,12	0,00	3 983,28	90 301,84

Kontrolovaný subjekt nevytvoril analytický účet podľa zostatkovej doby splatnosti dlhodobého úveru, nečlenil splátku istiny podľa zostatkovej doby splatnosti na dlhodobé a krátkodobé a v súvahe k 31.12.2012 a k 31.12.2013 nevykázal na riadku 175 súvahy ako bežný bankový úver - predpis splátky istiny na nasledujúci rok v sume 3 983,28 eur, čím nekonal v súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“) a § 5 ods. 1 písm. c) Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31“).

- projekt „Stavebná úprava kultúrno-správnej budovy, prístavba a nadstavba, výmena okien a zateplenie“

Kontrolovaný subjekt uzatvoril 12.04.2013 zmluvu o predfinancovaní projektu „Stavebná úprava kultúrno-správnej budovy, prístavba a nadstavba, výmena okien a zateplenie“ s bankovou inštitúciou na poskytnutie úveru do výšky 153 622,37 eur. Amortizácia úveru bola určená do 11.04.2017, pričom splátky istiny mali byť vykonávané nerovnomerne.

Obec počas roka 2013 uhradila úroky z úverov vo výške 4 205,59 eur. Kontrolou účtovných dokladov bolo zistené, že obec nesprávne uplatnila rozpočtovú klasifikáciu ekonomickej klasifikácie pri triedení bežných výdavkov v sume 272,06 eur, ktoré súviseli so splátkami úrokov z úveru. Uvedená suma splátok bola vo finančnom výkaze FIN 1-12 vykazovaná nesprávne na podpoložke 637012 – Poplatky a odvody.

Nesprávnym triedením bežných výdavkov súvisiacich so splátkami úrokov počas roka 2013 na podpoložke 637012 – Poplatky a odvody v sume 272,06 eur, kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s § 4 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. a § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“). Zároveň nepostupoval v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších zmien (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42“).

b) predbežná finančná kontrola

Podľa organizačného poriadku obecného úradu v Hrabovci, účinného od 01.01.2011, bolo riadenie na obecnom úrade dvojstupňové - starostom obce a zamestnancom sekretariátu, ktorý vykonával do 10.12.2014 na základe dohody 40 hod. mesačne administratívnu prácu na sekretariáte.

Podľa zásad finančnej kontroly v podmienkach obce Hrabovec mal predbežnú finančnú kontrolu vykonávať vedúci zamestnanec poverený starostom alebo zamestnanci, ktorí majú v zmysle organizačného poriadku zodpovednosť za realizáciu rozpočtu obce, verejné obstarávanie, správu majetku a pod.

Vymedzenie oprávnených osôb na vykonávanie predbežnej finančnej kontroly neumožňovalo aplikovať § 9 ods. 2 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého predbežnú finančnú kontrolu vykonáva vedúci zamestnanec poverený vedúcim orgánom verejnej správy a zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo iné odborné činnosti podľa charakteru finančnej operácie.

Kontrolou vykonávania predbežnej finančnej kontroly na predložených účtovných dokladoch týkajúcich sa čerpania úveru a splátok úrokov z úveru v celkovej sume 27 344,41 eur bolo zistené, že predbežnú finančnú kontrolu vykonával starosta obce.

c) inventarizácia záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania

Obec mala v kontrolovanom období vyhotovené zásady pre vykonávanie inventarizácie zo 14.01.2006, podľa ktorých mala postupovať ústredná inventarizačná komisia a čiastkové inventarizačné komisie pri inventarizácii majetku obce.

Kontrolou predložených dokumentov z inventarizácie bolo zistené, že obec v období rokov 2012 - 2014 nevykonala riadnu inventarizáciu záväzkov, čím nekonala v súlade s § 6 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého bola povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov podľa § 29 a 30. Z predloženej dokumentácie vyplynulo, že obec vykonala len fyzickú inventúru majetku obce. Dokladová inventúra záväzkov evidovaných na účte 461 – Bankové úvery, ktorou by bol zistený ich skutočný stav, nebola vôbec vykonaná inventarizačnou komisiou.

3.2 Preverenie správnosti vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch

Kontrolovaný subjekt mal vyhotovenú účtovnú závierku za roky 2012 - 2013 v zmysle § 17 zákona č. 431/2002 Z. z., ktorú predložil daňovému úradu v stanovených termínoch. V poznámkach za rok 2012 a 2013 boli uvedené údaje aj o bankových úveroch v zmysle § 18 ods. 5 uvedeného zákona.

Obec nemala účtovnú závierku za rok 2012 a 2013 overenú audítorom, čím porušila ustanovenie § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z., § 19 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. a § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb.

Účtovná závierka za rok 2014 nebola do času výkonu kontroly overená audítorom.

Obec mala vyhotovenú výročnú správu za rok 2012 a 2013. Neoverením súladu výročnej správy s účtovnou závierkou za rok 2012 a 2013 došlo k porušeniu § 20 ods. 1 a 3 zákona č. 431/2002 Z. z.

Kontrolná skupina preverila, či stav vykázaného dlhu obce a návratných zdrojov financovania vo finančných výkazoch bol zhodný so stavom vykazaným v účtovnej závierke. Správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch bola vykonaná kontrolou nadväznosti medzi hlavnou knihou, účtovnými výkazmi a finančnými výkazmi.

Kontrolou boli zistené skutočnosti, ktoré ovplyvnili správnosť vykázaných pasív v súvahe. Kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s § 2 ods. 3 Opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31 tým, že v súvahe k 31.12.2012 a k 31.12.2013 nevykázal na riadku 175 súvahy, predpis splátky istiny na rok 2013 a 2014 v sume 3 983,28 eur ako bežný bankový úver.

Obec nedodrжала obsahové vymedzenie údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v zmysle § 1 ods. 1 Opatrenia MF SR č. MF/21513/2012-31 tým, že vo finančnom výkaze FIN 6 - 04 o stave bankových účtov a záväzkov obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií k 12/2013 a k 12/2014 neodčlenila bankové úvery a výpomoci prijaté na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ v sume 153 295,05 eur,

Pre uvedenú oblasť kontroly bola stanovená významnosť 2 % z celkovej sumy príjmových a výdavkových finančných operácií v kontrolovanom období.

Kontrolná skupina považuje uvedené zistenie za významné, pretože údaje vo finančnom výkaze boli uvedené neúplne a neposkytovali správne údaje pre výpočet zadlženosti obce v zmysle rozpočtových pravidiel územnej samosprávy.

4 Dopad prijímania návratných zdrojov financovania na zvyšovanie zadlženosti obce a jej schopnosť uhrádzať záväzky v rámci jej hospodárenia

Kontrolná skupina preverila schopnosť uhrádzať záväzky obce na základe vývoja záväzkov v období 2012 – 2014 a dodržania § 19 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. zo strany obce. Pre potreby uvedeného posúdenia bol na základe údajov súvahy k 31.12. príslušného roka spracovaný vývoj záväzkov v kontrolovanom období. Prehľad o záväzkoch obce podľa doby splatnosti za rok 2012 – 2014 je uvedený v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7 Prehľad o záväzkoch obce podľa doby splatnosti za roky 2012 – 2014

v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014		
Záväzky spolu	91 114,50	257 499,13	256 893,13	2,83	1,00
z toho:					
• dlhodobé záväzky	681,72	749,01	797,99	1,1	1,1
• krátkodobé záväzky	9 199,53	9 169,95	12 498,25	1,00	1,36
• bankové úvery a výpomoci	81 233,25	247 580,17	243 596,89	3,05	0,98

Zdroj: Obec Hrabovec

Kontrolovaný subjekt neevidoval v kontrolovanom období žiadne záväzky po lehote splatnosti. Krátkodobé záväzky na konci kontrolovaných rokov tvorili záväzky voči zamestnancom a orgánom sociálneho poistenia.

Bankové úvery a výpomoci tvoril zostatok dlhodobého úveru z roku 2008 a zostatok úveru na predfinacovanie projektu.

Obce ovplyvňujú výšku dlhu verejnej správy najmä prostredníctvom prijatých bankových úverov. Naopak, splátky istín bankových úverov a pôžičiek dlh znižujú.

Obec v sledovanom období pravidelnými mesačnými splátkami istiny úveru z roku 2008 znižovala celkovú zadlženosť obce. Podľa písomného vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 02.03.2015, obec po refundácii finančných prostriedkov z platobnej agentúry plánuje, že uhradí z prijatých finančných prostriedkov zostatok úveru na predfinancovanie projektu a vrátku DPH použije na splatenie pôvodného úveru z roku 2008.

V prípade, že nenastane uvedená situácia, podiel celkového dlhu a bežných príjmov predchádzajúceho roka by predstavoval cca 50 %. V zmysle zákona č. 583/2004 Z. z., platného od 01.01.2015 je obec povinná po prekročení 50 % postupovať v zmysle § 17 ods. 9 uvedeného zákona.

Zadlženosť obce je podľa vyjadrenia z 02.03.2015, predmetom rokovaní OZ, ktoré pravidelne raz v roku prejednáva a schvaľuje hospodárenie s finančnými prostriedkami, súčasťou ktorého je aj zadlženosť obce.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 08.04.2015

Ing. Lenka Mrosová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Martin Balajty, PhD.
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 22.04.2015

Vladislav Juskov
starosta obce Hrabovec